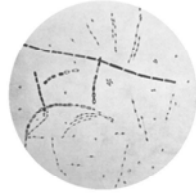

Bệnh than

Bệnh than là gì?

Bệnh than là một căn bệnh do một loại vi khuẩn gây ra. Bệnh có thể gây ra theo nhiều cách khác nhau, tùy thuộc vào cách thức tiếp xúc với bệnh. Bệnh này có thể gây nhiễm trùng da, hoặc một căn bệnh nghiêm trọng liên quan tới hệ tiêu hóa, giống như bị “ngộ độc thực phẩm.”

Vi khuẩn bệnh than

Quý vị có thể mắc một dạng bệnh than khác – bệnh than “qua đường hô hấp” – khi hít phải vi khuẩn gây bệnh than. Các triệu chứng thường xuất hiện trong vòng bảy ngày (thường là từ hai tới năm ngày) sau khi quý vị tiếp xúc với bệnh. Các triệu chứng còn tùy thuộc vào dạng bệnh:

- **Bệnh than qua da bắt đầu bằng một nốt sưng trên da.** Trong vòng một hoặc hai ngày, nốt sưng này sẽ phát triển thành nốt phỏng giộp, sau đó thành một vết loét không đau và có đầu đen ở giữa. Các tuyến bạch huyết gần vết thương có thể bị sưng tấy. Bệnh than qua da có thể điều trị dễ dàng bằng thuốc trụ sinh.
- **Bệnh than qua đường ruột** rất hiếm khi xảy ra. Triệu chứng đầu tiên là buồn nôn, chán ăn, ói mửa và sốt. Các triệu chứng tiếp theo là đau bụng, ói ra máu, và tiêu chảy nặng. Điều quan trọng là phải điều trị sớm bằng thuốc trụ sinh nếu quý vị mắc bệnh than qua đường ruột.
- **Bệnh than qua đường hô hấp** bắt đầu bằng các triệu chứng giống như bệnh cúm (ho, sốt, nhức mỏi bắp thịt). Các triệu chứng này có thể kéo dài từ hai tới ba ngày, và sau đó sẽ biến mất trong vòng một hoặc hai ngày. Sau đó bệnh có thể trở

lại, gây ra các vấn đề nghiêm trọng liên quan tới phổi, khó thở và sốt. Nếu không được điều trị, bệnh than qua đường hô hấp có thể rất nguy hiểm – tới 90 phần trăm các trường hợp nhiễm bệnh đều bị tử vong. Nhờ được điều trị, trong các cuộc tấn công bằng bệnh than năm 2001, tỷ lệ tử vong là khoảng 40 phần trăm.

Quý vị nhiễm bệnh than như thế nào?

Khi ở bên ngoài cơ thể, vi khuẩn bệnh than hình thành một lớp vỏ bọc cứng được gọi là bào tử. Vi khuẩn bệnh than rất khó bị tiêu diệt khi ở dạng bào tử. Các bào tử bệnh than có trong đất một cách tự nhiên và thường có thể sống ở đó trong nhiều năm. Những động vật như gia cầm, cừu, ngựa và dê có thể nhiễm bệnh than nếu chúng tiếp xúc với bệnh than trong đất.

Con người có thể nhiễm bệnh than khi tiếp xúc với thú vật đã nhiễm bệnh, do đụng vào len hoặc các sản phẩm khác từ thú vật đã nhiễm bệnh, hoặc ăn thịt của thú vật nhiễm bệnh. Các trường hợp người tự nhiên mắc bệnh than rất hiếm tại Hoa Kỳ.

Trong các cuộc tấn công bằng bệnh than năm 2001, người ta đã nhiễm cả bệnh than qua đường hô hấp và bệnh than qua da do cầm các lá thư đã bị nhiễm vi khuẩn bệnh than một cách chủ tâm. Người ta cũng lo ngại rằng vi khuẩn bệnh than có thể được thả vào không khí tại một nơi đông người. Việc này có thể khiến nhiều người mắc bệnh than qua đường hô hấp.

Communications Office
625 North Robert Street
PO Box 64975
St. Paul, MN 55164-0975
(651) 201-4989
www.health.state.mn.us

Bệnh than – Trang 2

Quý vị có thể bị lây bệnh than từ người khác không?

KHÔNG! Quý vị chỉ có thể mắc bệnh than do hít phải các bào tử bệnh than, ăn thịt đã bị nhiễm bệnh than, hoặc để các bào tử bệnh than tiếp xúc với da. Những người mắc bệnh than không thể truyền bệnh sang những người khác.

Tại sao bệnh than lại được xem là có thể dùng làm vũ khí khủng bố?

Bệnh than đã được dùng làm vũ khí trong các cuộc tấn công vào tháng Mười năm 2001. Các cuộc tấn công này đã sử dụng thư có chứa các bào tử bệnh than để truyền bệnh. Hai mươi hai người đã được chẩn đoán là mắc bệnh than và năm người đã tử vong.

Người ta cũng tin rằng cả Hoa Kỳ và Liên Xô cũ đều đã nghiên cứu việc dùng bệnh than làm vũ khí. Người ta tin rằng hiện nay các quốc gia khác có thể cũng đang tiếp tục nghiên cứu vấn đề này.

Bệnh than có một số đặc điểm được Trung Tâm Kiểm Soát và Ngừa Bệnh Hoa Kỳ (U.S. Centers for Disease Control and Prevention) (CDC) dùng để nhận biết các trường hợp có thể dùng làm vũ khí khủng bố sinh học:

- Ngay cả khi không thể lây từ người này sang người khác, bệnh này vẫn lây lan dễ dàng.
- Bệnh có thể gây ảnh hưởng lớn tới sức khỏe con người, với tỷ lệ tử vong cao.
- Bệnh có thể gây hoang mang cho nhiều người và cản trở các hoạt động xã hội.
- Cần phải có các biện pháp đặc biệt để chuẩn bị sẵn sàng đối phó với cuộc tấn công bằng bệnh than có thể xảy ra.

Bệnh than có thể điều trị được không?

Có thể điều trị tất cả các loại bệnh than bằng thuốc trụ sinh. Điều quan trọng là phải bắt đầu điều trị càng sớm càng tốt. Có thể phòng ngừa bệnh than nếu người đã tiếp xúc với bệnh được điều trị kịp thời.

Bệnh than có thể phòng ngừa được không?

Biện pháp ngừa bệnh tốt nhất là điều trị sớm bằng thuốc trụ sinh cho những người có thể đã tiếp xúc với bệnh than.

Cũng có một loại thuốc chủng ngừa bệnh than. Loại thuốc chủng ngừa này được dùng trong quân đội. Phải chích sáu mũi thuốc để ngừa bệnh, sau đó mỗi năm lại chích thêm một liều nữa. Tuy nhiên, nguồn cung cấp thuốc chủng ngừa này còn hạn chế, và chưa có sẵn cho các bác sĩ chữa bệnh cho dân thường. Giống như bất cứ loại thuốc chủng ngừa nào, thuốc chủng ngừa bệnh than cũng có một số rủi ro. Cũng chưa có cách nào để xác định được thời gian và địa điểm cần cung cấp lượng thuốc chủng ngừa bệnh than hạn chế để ứng phó với một cuộc tấn công bằng bệnh than. Vì các lý do này, hiện nay người ta vẫn chưa khuyến cáo nên chủng ngừa bệnh than cho dân chúng.

Tôi có nên dự trữ sẵn một số loại thuốc trụ sinh để đề phòng không?

KHÔNG! Việc tự dùng thuốc trụ sinh có thể gây nguy hiểm. Thuốc trụ sinh có thể có các phản ứng phụ nghiêm trọng – đặc biệt là đối với phụ nữ có thai, trẻ em, và những người bị dị ứng với thuốc trụ sinh. Việc sử dụng quá nhiều thuốc trụ sinh cũng có thể sản sinh ra “các siêu vi trùng” – một loại vi khuẩn không còn điều trị được bằng thuốc trụ sinh nữa.

Các cơ quan y tế công cộng, bệnh viện, và y viện trên toàn tiểu bang Minnesota luôn được đặt trong tình trạng báo động đối với bất cứ hành động gây bệnh bất thường nào – kể cả khả năng có một vụ tấn công bằng bệnh than. Nếu phát hiện thấy có cuộc tấn công bằng bệnh than, Bộ Y Tế tiểu bang Minnesota (Minnesota Department of Health) và các sở y tế địa phương sẽ hành động kịp thời. Các cơ quan này sẽ tiến hành các bước để nhận biết những người có thể đã tiếp xúc với bệnh – và bảo đảm là họ được dùng thuốc trụ sinh.

Bệnh than – Trang 3

Có xét nghiệm nào phát hiện bệnh than – hoặc việc tiếp xúc với bệnh than không?

Bệnh than qua đường hô hấp thường được phát hiện bằng cách tìm vi khuẩn bệnh than trong máu hoặc chất lỏng trong phổi hoặc khí quản. Bệnh than qua da được chẩn đoán bằng xét nghiệm hoặc khám da.

Không có xét nghiệm nào có thể cho biết là quý vị có thể đã tiếp xúc với bệnh than.

Tôi phải làm gì nếu tôi nghĩ rằng tôi có thể đã tiếp xúc với bệnh than?

Nếu quý vị lo ngại về một hoạt động khả nghi, xin liên lạc với cơ quan thi hành luật pháp tại địa phương. Không có cách nào để biết chắc là quý vị đã tiếp xúc với bệnh than. Nhưng nếu quý vị tin rằng quý vị có thể đã tiếp xúc với bệnh than – hoặc quý vị có thắc mắc khác về sức khỏe – xin hỏi ý kiến bác sĩ của quý vị. Còn nếu quý vị chỉ cảm thấy rất phiền muộn hoặc lo lắng về khả năng có thể xảy ra một cuộc tấn công khủng bố sinh học, quý vị nên hỏi ý kiến một chuyên gia sức khỏe về tâm thần.